

kov ve Proročanstvo kmeta Mateje. V hrvatskih bitni politiki čitamo: V Srbiji so našli naši vojaki ve svote zapiske in spomine na čudnega kmečkoga novanja proroka Mateja iz vasi Kremne pri Užicah. 8 let, leta 1868 je napovedoval kmet Matej javno zvišana trgu umor kmeta Mihajla. Že drugi dan javi podan je dospela vest, da je bil 29. maja knez stare Mihajlo res umorjen. Aretirali so tudi kmeta akor ve Mateja, češ, da je moral vedeti za zaroto. Iz draginjkazalo pa se je, da je bil popolnoma nedol- tudi nazen. V preiskavi je kmet Matej pravil tudi akov, druge stvari, ki so jih zapisali v dokaz nje- od zemlje abnormalnosti. Njegove besede pa so resti plaše vendar tako zanimive, da so kmeta Ma- nih razjeja poslali pozneje celo v Belgrad, kjer se šćino. Te ž njim razgovarjal sam kralj Milan. „Na- šćino, slednik kmeta Mihajla se bo ovenčal s kra- kor 8 letovsko krono“ — je pripovedoval kmet Ma- podporci. Srbija se bo pod njim povečala in ojačila. šćino. Toda prvi kralj ne bo imel sreče, umrl bo v ena tuda najlepši dobi. Imel bo sina jedinca, ki bo še kom se bolj nesrečen. Umrl bo mlad, zelo mlad; ne pravico mu se 30 let in zapustil ne bo nobenega to rento tomea. (Kralj Aleksander). Ž njim umre mogoč njegov rod. Obrenovič ne bo več. V Srbiji o zasečo zavladal drug rod (Karagjorgjevići). Pa , a samudi ta ne bo vladal dolgo. Pridejo hudi no- terjatvevanji boji, pride strašna vojna in tuja sila to kaklo zavladala v Srbiji. Nastali bodo strašni znašaji nesrečni časi. Ljudje bodo prihajali h gro- vom svojih prednikov in solznih oči bodo zdihovali: „Odpriete se grobovi, da tudi mi nih javi ležemo v vas! Blagor Vam, ki ste umrli, zprodati Vam ni treba gledati muke in trpljenja a pa sašaga“. Toda po tem strašnem času se vrne sled vojna in srečno življenje, tako zadovoljno, a bodo ljudje pred grobovi svojih prednikov Deželni govorili: „Stanite mrtvi, da živimo!“ Ta edila, dudi prerok kmet Matej je prerokoval leta teljice 1868 celo telefon! Pravil je: „Kralj se bo „gospa“ osvetoval iz Belgrada s svojimi svetovalci v o, da s radi navo nožnem avstrijski letniko ovezanc njna ce em del ima tak razmerj se tud ovino, z čno kn Avstriji jti navo nič bolj

Letalni junak.



Ltn. Frhr. Richtshofen.

Prinašamo sliko nemškega letalnega lajt- ot najizte v. Richtshofena, ki je v zračnem ivši oju že okoli 30 sovražnih letal uničil.

Miljukow.



Prof. Miljukow

Vodja revolucijske vlade na Ruskem je danji ministrijski predsednik profesor in poslanec Miljukow. Doslej je bil vedno strastni asprotnik Avstro-Ogrske in njenih zavez- ikov.

Negotinu, Nišu, Pirotu, Užici.“ Vprašali so ga, ali misli da telegrafično? Kmet Matej je odgovoril: „Ne. Razgovarjal se bo ž njimi tako, kakor jaz govorim z Vami.“ To njego- vo proročanstvo so zapisali kot posebno eklan- ten dokaz duševne zmedenosti.

Nove odredbe glede mletja žita. Vlada je odredila, da morajo mlinarji odslej izmletiti iz vsakovrstnega žita najmanj 90%, to se pravi, da se morajo odslej otrobi še bolj drobno izmletiti, da se tako dobi več moke za člo- veški živež. Za razprašenje sme mlinar od 1. aprila naprej računati pri vseh vrstah ži- ta, tudi pri koruzi, samo 4%. Ako torej daš 100 kg zrnja v mlin, ti mora mlinar dati 90 kg moke in 6 kg otrobov; 4 kg pa se računa za razprašenje. Kot plačilo sme mlinar zahtevati od 100 kg pšenice, ječmena ali koruze 3 K, od rži pa samo 2 K 70 v. Če dobi kdo manj moke ali otrobov, kakor je določeno, in če mu mlinar za zmletje več računa, se lahko vsak takoj pritoži na okrajno glavar- stvo. Najbolje pa je, da se že pri mlinu pre- priča, ali mu je mlinar dal dovolj moke ali ne.

Vojaški delavski oddelki in vprežni konji. Kdor rabi za spomladansko delo na polju in v vinogradih vojaških delavcev in konj, naj se takoj obrne na četvenega komisarja pri okrajnem glavarstvu. Vojaška uprava dovol- ljuje za enega posestnika letos vojaške sku- pine 5 mož in sicer za dobo 14 dni do treh tednov. Posestnik mora dati vojaštvu hrano, v denarju mu ni treba nič plačati. Vojaki pa dobijo od vojaške uprave za plačo znesek, ki bi ga posestnik dobil od vojaštva kot pla- čo za hrano. Konjem mora posestnik priskr- beti krmo.

Hrvati in nemški državni jezik. Medtem ko se slovensko časopisje grozovito togoti proti vpeljavi nemščine kot državnega jezika, čit- amo v letnem poročilu mestne realke v Za- grebu 1855 sledeče vtemeljevanje sprejema nemškega jezika v učni načrt: „Odkar so narodi Avstrije z močnejšo vez složnosti ve- zani na mogočni prestol slavopolnega cesarja Franca Jožefa, postal je nemški jezik pogoj te složnosti — on je organ, s katerim se razni narodi Avstrije držijo v edinosti in ožji zvezi; zato je znanje nemšćine za Hrvata bistvene koristi in za tistega, ki namerava s časom v javnost vstopiti, neob- hodno potrebno. Zato so tudi iz tega vzroka realke dobro došle, kajti tu si bode mladina potrebno znanje nemščine pridobila.“

Svarilo. C. k. namestnijski poroča: Zaradi zelo velike nevarnosti, ki je združena za ope- racije c. in kr. armade z morébitnimi hudo- delskimi na vničenje oskrbnih zalog ali konjev pretećimi naklepi (sabotage-dejanji) je potrebno kazenskozakonite določbe, ki so stavljene na take hudodelske naklepe, v svarilo splošno v spomin obuditi. Vsak hudodelski, na vničenje zalog živil ali na proizvajanje boleznj pri ži- valih, posebno pri konjih, v svrhu oškodovanja vojne moći avstrijsko-ogrske monarhije ali vojne moći zveznih držav ali v prid sovraž- nikom, izvršeni naklep (sabotage-dejanje), za- torej tudi poskus takega naklepa tvori hudo- delstvo proti vojni moći države po § 327 voj. kaz. zak. Vse vojaške in civilne osebe so podvržene zaradi tega hudodelstva vojaško- kazenski sodnosti. To hudodelstvo se kaznuje v področju armade na bojišču z naglim so- dom, v zaledju pri obtežljivih okolnostih s smrtjo na vešalih, v manj važnih primerih z ječo do 20 let. Vsak, ki takega hudodelstva nalašč ne zabrani, dasiravno ga more zabraniti ali kdor takega hudodelskega podjetja, za katero je izvedel, ali takega hudodelca, za katerega je izvedel, nalašč pri oblasti ne naznani, je hudodelstva sokriv in se bo ravnalo z njim po § 330 voj. kaz. zak.

Imenovanje za častnega občana. Namestnik grof Clary und Aldringen je o priliki izročitve častne listine o svojem imenovanju za čast- nega občana 10 občin v sodnih okrajih Kozje in Šmarje na vpoštevne občinske urade Kozje, Podsreda, Pilštanj, Sv. Peter pod Svetimi Gorami, Prevorje, Presično, Slivnica, Drensko Remo, Sedlarjevo in Lastnič postal naslednje pismo: Častitemu občinskemu uradu! Zelo

vesel diplome, ki se mi je izročila v imenu 10 občin okrajev Kozje in Šmarje v spomin na moje imenovanje za častnega občana iz- rekam častitemu občinskemu zastopu za to novo posvedočenje prijaznega mišljenja svojo najprisrčnejšo in najgorkejšo zahvalo. Vedno bom imel v časti to tako lepo in izvirno iz- delano listino in sem pozneje kakor poprej rad pripravljen zastaviti vse svoje moći za koristi in procvit teh ter vseh drugih občin moji upravi izročene dežele. Z izrazom mo- jega najodličnejšega velespoštovanja Manfred grof Clary und Aldringen, c. kr. namestnik na Štajerskem.

Generalna kontrola oproščencev. Iz Dunaja se piše z dne 31. marca: Te dni izide razglas o generalni kontroli oproščencev. Razglas do- loča: V svrhu kontrole se morajo vsi opro- šćenci, ki se niso pritegnili na vojaško službo — bodisi, da so odvezani na določeni ali na nedoločeni čas, kot službeni zavezanci (vojske, vojne mornarice ali deželne brambe) ali kot črnovojni zavezanci, kot gažisti (aspiranti za gažiste) ali kot osebe moštva — zglastiti na tisti občini, v koje okolišu izvršujejo svoje delovanje ali imajo sedež delovanja, za ka- tero so odvezani. Zglastiti se morajo v času od 10. do 22. aprila 1917. in prinesiti seboj vse listine, ki so v njihovih rokah, tako o razmerju njihove vojne dolžnosti (dekret o imenovanju za gažista, ali aspiranta za ga- žista, namembnico, vojaško ali deželno bram- bovsko prehodnico, črnovojno prehodnico, zadnjo črnovojno izkaznico itd.) kakor tudi o njihovi oprostitvi (oprostilnico, odveznico, even- tualno drugačno potrdilo o tem, da so od- vezani.) O izvršeni zglastitvi se izda zglastil- nemu zavezancu potrdilo občinskega urada. Od zglastitve na občini so izvzeti oproščenci naslednjih skupin, kojih kontrola se izvrši po posebni poti: 1. nameščenci — vstevši de- lavce in z dnino nameščene osebe — dvora, države in dežel; 2. osebe, ki delajo v do- bavnih obratih za armado, v rudarskih in drugih privilegiranih obratih; 3. nameščenci železnic (izvzemši cestne železnice) in paro- plovnih družb. Oprostitev vsehtistih, ki niso izpolnili zglastilne dolž- nosti v zgoraj omenjenem ro- ku, so razveljavljene s potekom zadnjega roka. Dotičniki bodo pozvani za 30. aprila 1917 na vojaško služ- bo. Tudi tisti, ki se niso zglastili zaradi ne- premagljive ovire, so dolžni 30. aprila priti v vojaško službovanje. Ako nesumno do- kažejo dotično oviro, pa se jim more na po- sebno prošnjo zopet časno podeliti dopust, če je njihova vnovična oprostitev (odveza) po- trebna in če dotično prošnjo priporoča poli- tično okrajno oblastvo, ki pride v poštev.

Čreslo in drevesna skorja. Trgovinski mi- nister je ukazal z naredbo vsem usnarjem, da morajo do 15. aprila naznaniti centrali za kože in usnje, koliko bodo celo leto rabili drevesne skorje in čresla. Usnarji, ki hočejo vso svojo potrebo kriti potom centrali, morajo podati obvezno izjavo. Kdor pa se preskrbi brez posredovanja centrale, mora 31. maja in koncem vsakega meseca poročati, koliko je kupil. — Vsak drugi posestnik hrastove in smrekove skorje mora koncem vsakega meseca svoje zaloge, v kolikor jih ni prodal, ponuditi centrali. Prodajati se sme samo cen- trali ali tistim trgovcem, ki so že l. 1915 obrtno tržili s čreslom in drevesno skorjo. Trgovci smejo prodajati samo centrali in po- sebno pooblašćenim tvrdkam. Najvišja cena za smrekovo skorjo je zvišana na 6 K.

Gospodarske.

Mnogo kolnatega fižola. Od poizvedovalnega in obveščevalnega zavoda za nasad zelenjave in krom- pirja pri c. kr. namestništvu v Gradcu, Burggasse 3, nad- stropje dobimo sledeći dopis: Kolni fižol je nasproti nizkemu fižolu mnogo donosnejši in bi se ga naj ravno letos sadilo v večji meri kakor se je to zgodilo lani. Potrebno kolje bi se naj preskrbelo in naročilo že sedaj po zimi, da bi bili ob času setve v sredji maja pri rokah. Kdor ima kole na izbiro, naj ne jemlje prekratkih kolov, ker se more pri polnem fižolu pričakovati največ doneska le tedaj, če se morejo stebla dovolj visoko povspeti. Koli se naj postavijo v razdalji 40 do 50 centimetrov in

za vsak kol se računi 6 do 8 zrn. Gnojenje z lesnim pepelom je za fižol zelo hvaležno in bi se ga zaradi tega že naj zdej nabiralo in shranjevalo, da bi bil ob času setve pri rokah. Pa tudi lahko gnojenje s hlevnim gnojem prenese fižol jako dobro in ga povrne z obilnejšim in bolj razvitim stročjem.

Gospodarski sveti. Urad za ljudsko prehrano je deželni gospodarski svet, ki bodo gosposkam dajali nasvete v splošnih in važnih podrobnih vprašanih prehrane. Pred važnimi odločitvami bo gosposka na ta način vedno slišala strokovnjaško mnenje tistih krogov, katerih se bo tikala odredba. Pri deželnih gosposki se ustanovi deželni gospodarski svet, pri okrajnih glavarstvih okrajni in pri večjih občinskih gosposki uradi. Pri izbiri članov imajo gosposke proste roke, pač pa se morajo posebno ozirati na konsumente, delavce in manj premožne. Zraven naj bi bile tudi ženske. Članstvo je častna služba. Ti gospodarski sveti bodo obravnavali sledeče zadeve: 1. produkcijo, zvišanje produkcije živil, krmil in najvažnejših potrebščin, preskrba z delovnimi silami in obratnimi sredstvi, 2. Zbiranje živil, krmil in najvažnejših potrebščin. 3. Razdelitev gotovih izdelkov. 4. Nadzorovanje trgovine s tem blagom, boj proti navijanju cen in oderuštju. Gospodarski sveti bodo morali pritiskati z vso silo, da zabranijo preveliko kupičenje zalog pri posameznikih, vzbujači bodo čut skupnosti, ljudstvo učili produkcijske tehnike, primerno shranjenje zalog, omejitve konzuma, uporabo nadomestkov itd.



Somišljeniki!

Razširjajte „Štajerca!“
Zahtevajte ga po vseh gostilnah, kavarnah, brivnicah in trgovinah.
Agitirajte za nove naročnike!
Pošiljajte vojakom na fronto „Štajerca!“

Vsi na delo za naš list!



Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 4. aprila. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Jožefa. Neki avstro-ogrski letalec sestrelil je v prostoru od Okne neko rusko Nieuport-letalo v zračnem boju. — Fronta princa Leopolda. Ob srednjem Stochodu vzeli smo, dobivši veliki plen, rusko mostičje Tobol. Drugače večkratno povišanje topovskega boja.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 4. aprila (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Od Lensa do Arrasa je bil tudi večeraj ognjeni boj živahen. Zapadno od St. Quentin in med Somme in Oise ponovili so Francozi svoje ljute poizvedovalne napade. S krvavimi žrtvami pridobili so na ozemlju, ki smo ga korakoma zapustili. Pri Laffaux izjalovili so se po močnemu ognju zapričeti francoski sunki. V in pri Reimsu spoznane baterije, utrjevalna dela in promet smo pod ogenj vzeli. Naši letalci so 9 sovražnih letal in 2 privezana balona sestrelili.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Med morjem in Pripjetom je bilo artiljerijsko delovanje v večih oddelkih živahno. Ob srednjem Stochodu so naše čete od Rusov na zapadnem bregu držano mostičje od Toboly zavzele; našim četam je padel znatni plen v roke. Na obeh straneh železnice Zloczow-Tarnopol povišal se je časovno topovski ogenj.

Makedonska fronta. Neznatno bojno delovanje. Naše letalo brodovje obmetalo je kolodvor Vertekop južno-vzhodno od Vodene izdatno z bombami. Vsled tega nastale požare smo fotografirali.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

* * *

Amerika v vojni.

K.-B. Washington, 3. aprila. Odbor senata za zunanje zadeve je sprejel odločbo vlade, ki pravi, da se nahaja Severna Amerika v vojnem stanju z Nemčijo.

(S tem je torej farizejski predsednik Wilson, ki je vedno o miru pridigoval, napovedal Nemčiji vojno, kar je seveda enakopomembno s pretrganjem zvez in vojno napovedbo proti vsem z Nemčijo zvezanim silam. Na vojnem položaju cela zadeva seveda ne bode prav nič spremenila. Ednajsti naš sovražnik tudi ne bo več naredil, nego deset njegovih predhodnikov. Op. ur.)

* * *

Velika razprava zoper vojne oderuhe.

Na Dunaju se je vršila te dni zoper celo vrsto judovskih vojnih oderuhov velezanimiva razprava. Šlo se je za jako visoke gospe in za še večje svote. Pri razpravi se je zaslislalo kot pričé tudi tri ministre. Razprava je dokazala, da pri nas v Avstriji pravica in postava še živita in da smo pred postavo vsi ednaki. Vsled pomanjkanja prostora govorili bodemo o tej razpravi v prihodnji številki. Za danes objavimo le sodbo:

K.-B. Dunaj, 4. aprila. V procesu Kranz in tovariši se je izreklo dopoldne razsodbo. Kranz je bil obsojen na 9 mesecev strogega zapora in 20.000 kron denarne globe, oziroma na še nadaljnih 4 mesecev zapora. Dr. Freund je bil obsojen na 9 mesecev strogega zapora in 15.000 kron denarne globe ali nadaljne 4 mesece. Rubel na 3 mesece strogega zapora in 10.000 kron denarne globe ali nadaljne 3 mesece. Feliks na 6 mesecev strogega zapora in 20.000 kron denarne globe ali nadaljne 4 mesece. Proti obtožencema Perlbacher in Scwarzwald se je postopanje izločilo.

K.-B. Dunaj, 4. aprila. Po prečitanju sodbenega vtemeljevanja v procesu Kranz naznanil je branitelj ničnostno pritožbo in vzklic; potem je predlagal državni pravdnik povelje zapora za dr. Kranza vsled suma bega. Branitelj se je proti temu predlogu izjavil in je ponudil pol milijona kron kot kavcijo. Sodnija je sklenila, da odpusti povelje zapora tedaj, ako položi dr. Kranz kavcije en milijon kron.

* * *

Velezdajniška tožba zoper „Živnostensko banko“.

Dunaj, 4. aprila. Kakor se poroča, se bode v prihodnjem tednu vršila razprava zoper direktorje (češke) „Živnostenske banke“ zaradi velezdaje in zločina zoper vojaško silo države, ker so ti direktorji med časom vojnega posojila rusko rento nakupili.

Stare, zlomljene in nerabne 181

gramofonske ploščice kupuje po ugodnih cenah ali ji pa tudi izmenjava Hans Spruschina, mehanik v Ptuj, Färbergasse 3.



Rafija

in vse vrste semena se dobi pri Hans Sirk, Maribor, Hauptplatz.



Fotografije (Porträt) kot znamke 142

(marke liki znamkam na pisnih), in dopisnice s sliko izdeluje po vsaki postaji fotografiji po centi Otto Neumann, Prag, Karolinental, št. 130. Ceniki se pošljejo na zahtevanje brezplačno in franko.



Inzerati

„Štajercu“

imajo vsled velike razširjenosti najboljši uspeh. Sprejemajo se:

- v Ptuj pri upravi lista;
- v Celju pri gosp. Fritz Rasch;
- v Mariboru pri g. Rud. Gaisser.

„Štajerc“ posreduje nakupe in prodaje posestev, hiš, blaga, posreduje službe vsake vrste itd. Inzerati v „Štajercu“ se sprejemajo v slovenskem, nemškem ali obeh jezikih.

Viničar

s kolikor mogoče mnogimi delavskimi se išče za čimprejši vstop. Razven „štantnine“ (Standgeld) in dnevne plače zemljišča za njive in vrt za zelenjavo mleko od dveh krav. Richard Ogrisek, Langergasse.

Radi obrta želim kupiti ali v najem v

malo poses

s hišnim stanovanjem 2—3 orala zemlje proti urbanski fari ali pa blizu Ptuja. Pod „Malo posestvo 38“ na upravo tega

Iščem

čevljarske pomočn

s hrano in dobrim plačilom; sprejme vajenca, ki se je že nekaj časa učil. Prusch, čevljarski mojster, Slov. Grad

Gozdar (Förster)

37 let star, oženjen, z dvema otrokoma 9 in 10 rima, 1. februarja 1915 k „Landsturm-Arb.-Abt. nitionsbetriebe“ oproščen, vešč slovensčine, nemščine, vseh gospodarskih del, z dobrimi s zelniki, zornika ali šaferja. Žena istega želi biti sprejeta gospodarju kot kuharica ali gospodinja. Naslova uprava tega lista.

Potrebujem po

gospodinjstvo

kot gospodinj; imajo starejše. Turmem konjskega oženjenega, ki novanje. Franc ritsch, St. Vid p

Prodajal

mešane stroke, slov. in nem. jezika, z dobrimi čevali, želi Naslov pove tega lista

Pridni vini

za ptujsko ki se razume noma in sam na vinograd ter katerega nima več kot se sprejme. P na Mihael Jam Gradec, Annen

Lo
padeč, 28
st. 4. ap
Vd
pka in
ka dela
jerski d
metni
proda,
i se je
kor tud
te, in s
aven je
radi st
govoru.
Sa
jen v
e tudi
S
M
večim
sesti
jo. S
na
ebna
deljo
sta Z
dre
Zem
AV
boljši u
ju, po
Na
v I
hiš
Ves
tak